(ב) מִפְּנֵי שֶׁהֵן מַחְמִיצוֹת, (ג) שֶׁהָרַק מַחְמִיץ: **ב** [ב]הַנּוֹתֵן שְׁעוֹרִים לְבָהֶמְתּוֹ וּמָצָא בָּהֶם רִיר, (ג) צָרִיךְ לְבַעֲרָם. הָגָה: אֲבָל מִסְּתָם אֵין לָחוּשׁ, (ד) הוֹאִיל וּכְבָר (ד) בִּשֵּׁל (דברי עצמו). וְיֵשׁ מַחְמִירִין לְבַעֵר כָּל הַנּוֹתָר מִן הַבְּהֵמָה (ה) אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רוֹאֶה עָלָיו (ה) רִיר (מרדכי ריש פרק אלו עוברין (פר' תקנ"ו) בשם הרוקח (פר' רפה)): **ג** * [ג]שַׁק מָלֵא קֶמַח שֶׁנִּתְלַחְלַח מִזַּעַת (ו) (ו) הַחוֹמָה, (ז) מֻתָּר, (ח) [ד]וְיֵשׁ (ו) אוֹסְרִים:

ב טוּר וְכֵן כָּתַב הַמְּרַדְּכִי בְּשֵׁם רוֹקֵחַ (סי' רפה) בְּקֻרָּח ג' דִּפְסְחִים (סי' תקצה).
ג טוּר בְּשֵׁם אֲבִיו הָרא"ש בְּקֻרָּח ב' דִּפְסָחִים (סי' כב). ד טוּר בְּשֵׁם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִגְּרְמַיְזָא"א (רוקח סי' רצ).

בְּאֵר הֵיטֵב

(ג) שֶׁהָרַק. אֲפִלּוּ רָקִיק דָּם וּמְבֹאָר בְּסָעִיף (ד') (ה"ז) דְּדָם אֵינוֹ מְחַמִּיץ, מִכָּל מָקוֹם אִי אֶפְשָׁר בְּלֹא צְחִצּוּחֵי רַק. וְהֵיינוּ דְּוָקָא בְּמוּצָּת. חק יַעֲקֹב (סק"ג): **ב** (ד) בִּשֵּׁל. לְאוֹ אַבִּשֵּׁל קֹדֶם פֶּסַח קָאֵי, שֶׁזֶּה לֹא הָיָה בִּכְלַל בִּטּוּל כֵּיוָן שֶׁנִּתְחַמֵּץ אַחַר כָּךְ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר סִימָן תמ"ו (מג"א סק"א), אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁנָּתַן לְתוֹכוֹ בִּשְׁלָה וְהִפְקִירָהּ מִדַּעְתּוֹ. וּמִכָּל מָקוֹם טוֹב לִתֵּן לָהֶם מֵעֵט מֵעֵט בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יְשַׁיְּרוּ. חק יַעֲקֹב (סק"ד) עַיֵּן שָׁם: (ה) רִיר. הַב"ח (ס"א) כָּתַב דְּגַם הַמְּרַדְּכִי אֵינוֹ אוֹסֵר אֶלָּא בְּמוּצָּא רִיר, וְכֵן כָּתַב בְּשִׁירֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"א) וְהִשִּׂיג עַל הָרַב כָּאן, כֵּיוָן דְּהָרוֹקֵחַ בֹּאֵר דְּבָרָיו לְהַדְיָא דְּוָקָא בְּמוּצָּא רִיר. וְכָתַב הַחק יַעֲקֹב (סק"ה) וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּוָקָא בְּסוּס וּכְהָאי גַּוְנָא, אֲבָל בְּפָרָה דְּאֵית לַהּ רִיר מִן הַסְּתָם, וַדַּאי יֵשׁ לִבְעֹר מִן הַסְּתָם, לָכֵן יִתֵּן לְפָנֶיהָ מְעַט מְעַט כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ: **ג** (ו) הַחוֹמָה. וְהוּא הַדִּין כֹּתֶל שֶׁל עֵץ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב הַחק יַעֲקֹב (סק"ו) נִרְאֶה דְּדְוָקָא כְּשֶׁמְּזִיעַ מַחֲמַת עַצְמָהּ אוֹ מֵחַם הָאֵשׁ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם מְזִיעַ מַחֲמַת חֹם וְהֶבֶל דְּמִים חַמִּין הֲרֵי הוּא כְּמַיִם דְּמִכְשִׁיר לְכֵלִי עַלְמָא. עַיֵּן שָׁם: (ז) אוֹסְרִים. הָאַלְיָה וזֹאטָה (סק"ב) כָּתַב דְּדַעַת הַמַּתִּירִין עִקַּר הוּא. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) כָּתַב דְּעִקַּר כְּדַעַת הָאוֹסְרִין, וְטוֹב לְהַשְׁהוֹתָהּ עַד אַחַר פֶּסַח. חק יַעֲקֹב (סק"ח). וְעַיֵּן בַּסּוּטֶר שֶׁפָּסַק דִּכְשֶׁר יֶבֶשׁ שֶׁמְּזִיעַ מֵכֹחַ הַמַּיִם שֶׁהוּדַּח בּוֹ, דְּזַעֲתּוֹ מַחְמִיץ. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תנ"ג סָעִיף קָטָן ט"ו מִדִּין זַעַת הַבְּהֵמָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עַל גַּבֵּי מַכָּתוֹ קֹדֶם פֶּסַח, (ג) צָרִיךְ לְהַסִּירָן כְּשֶׁתַּגִּיעַ שָׁעָה שִׁשִּׁית בְּעֶרֶב פֶּסַח, אֶלָּא אִם כֵּן כְּבָר נִסְרְחָה עַד שֶׁנִּפְסְלָה מֵאֲכִילַת כֶּלֶב וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּסִימָן תמ"ב (ס"ב). וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּכָל זֶה בְּחִטִּים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֲבָל חִטִּים שֶׁל גּוֹי שֶׁלְּעָנֵּן הַגּוֹי וְהַשְּׁאִילָן לְיִשְׂרָאֵל לְהַנִּיחָן עַל גַּבֵּי מַכָּתוֹ בְּפֶסַח, הֲרֵי זֶה מֻתָּר אִם אֵין הָאַחֲרָיוּת שֶׁל הָרְטִיָּה עַל הַיִּשְׂרָאֵל, דְּעַל רְטִיָּה שֶׁל עַכּוּ"ם אֵינוֹ עוֹבֵר בְּבַל יֵרָאֶה. וְאִם אֵין לַגּוֹי חִטִּים, יָכוֹל הַיִּשְׂרָאֵל לְהַקָּנוֹת לוֹ חִטִּים מִשֶּׁלּוֹ וְיִלְעָסָן הַגּוֹי וְשׁוּב יִקְבֵּל הַיִּשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ אֶת הָרְטִיָּה רַק בְּתוֹרַת שְׁאֵלָה. וְאַף עַל פִּי שֶׁחָמֵץ אָסוּר בַּהֲנָאָה וַאֲפִלּוּ חֲמָצוֹ שֶׁל עַכּוּ"ם וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תמ"ג (ס"א), שָׁאנֵי הָכָא שֶׁהוּא נֶהֱנֶה מַחֲמֵץ זֶה שֶׁלֹּא בְּדַרְכּוֹ הֲנָאָתוֹ וְאֵין בּוֹ אִסּוּר רַק מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים, וּבִמְקוֹם חֹלִי (ל) וַאֲפִלּוּ אֵין בּוֹ סַכָּנָה לֹא גָּזְרוּ. א]וּמִכָּל מָקוֹם (ה) אִם יוּכַל לְהִתְרַפֵּא כְּשֶׁיְּרַכֵּךְ רְטִיָּה זוֹ שֶׁל חִטִּין עַל יְדֵי מֵי פֵּרוֹת, אֵין נִכּוֹן לַעֲשׂוֹתוֹ עַל יְדֵי רַק: **(ב) מִפְּנֵי שֶׁהֵן מַחְמִיצוֹת.** וְכָל זֶה אִם מַכָּתוֹ אֵין בָּהּ סַכָּנָה, ב]אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ בָּהּ סַכָּנָה מֻתָּר אַף בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ לָאו דְּ'בַל יֵרָאֶה' אִם רַק אֶפְשָׁר שֶׁרְפוּאָה זוֹ תּוֹעִיל לוֹ וְאֵין בְּקַל לַעֲשׂוֹת בְּדַרְכָּהּ הֶתֵּר. וַאֲפִלּוּ אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה גְּמוּרָה שֶׁל חֲמַץ נַמִּי מֻתָּר לִרְפוּאָתוֹ (ו) כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה: **ב (ג) צָרִיךְ לְבַעֲרָם.** דְּרֹךְ מַחְמִיץ וְכַנַּ"ל (ס"א) וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְבַעֲרָם, וְאַף שֶׁלֹּא שָׁהָתָה הַבְּהֵמָה בַּאֲכִילָתָהּ כְּשִׁעוּר מִיל מִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁלֹּא יִבְעַר תָּבוֹא לִידֵי חִמּוּץ וְיַעֲבֹר עַל 'בַּל יֵרָאֶה': **(ד) הוֹאִיל וּכְבָר בִּשֵּׁל.** וְאִם כֵּן יָצָא מֵחֲשַׁשׁ דְּאוֹרַיְתָא, דְּאַף בְּנַדְאִי חָמֵץ שׁוּב אֵינוֹ חַיָּב בְּבִעוּרוֹ רַק מִדְּרַבָּנָן וּלְהָכִי כָּל זְמַן שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ בָּרוּר שֶׁיֵּשׁ רִיר לֹא מַחְזִקִינַן אִסּוּרָא. וְתָמְהוּ עָלָיו הָאַחֲרוֹנִים דְּמֵאי מֵהָנֵי בְּטוּל שֶׁל כָּל חֲמִירָא בְּעָרֵב פֶּסַח לְחָמֵץ שֶׁעָתָה בְּפֶסַח נִתְחַמֵּץ, וְכָתְבוּ דְּהַלְשׁוֹן מְגֻמְגָּם וְהַכַּוָּנָה (ו) אִם בִּטֵּל בְּהָדָיְא קֹדֶם שֶׁנָּתַן לִבְהֶמְתּוֹ וְאָמַר כָּל הַשְּׂעוֹרִים שֶׁיִּשָּׁאֲרוּ מִבְּהֶמְתִּי מְבֻטָּל אָנֹכִי: **(ה) אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רוֹאֶה וְכוּ'.** דְּמִסְתָּמָא אֵית בְּהוּ רִירֵי. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים (ס) דְּכָל זֶה בְּסוּס וּכְהָאי גַּוְנָא, אֲבָל בְּבֻדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ מִן הַסְּתָם דְּמִסְתָּמָא אִית בֵּהּ רִיר [ר"ת]. וְנָכוֹן לְהַחְמִיר בְּשׁוֹר וּפָרָה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ מִן הַסְּתָם דְּיָדוּעַ שְׁמוֹצִיאִין רִיר בַּאֲכִילָתָם וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן שכ"ד סָעִיף (י"ז) [י"ד]. וְנָכוֹן לְהַחְמִיר בְּכָל הַבְּהֵמוֹת לְבַעֵר הַנּוֹתָר אַף שֶׁאֵין רוֹאֶה עָלָיו רַק, וְעַל כֵּן טוֹב לְכַתְּחִלָּה שֶׁיִּתֵּן לִבְהֶמְתּוֹ מֵעֵט מֵעֵט כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁתַּיֵּר כְּלוּם מֵאֲכִילָתוֹ: **ג (ו) הַחוֹמָה.** וְהוּא הַדִּין (ט) כֹּתֶל שֶׁל עֵץ שֶׁמַּזִּיעַ: **(ז) מֻתָּר.** וְאֵין חִלּוּק בֵּין אִם הַזֵּעָה בָּאָה מִפְּנֵי מְעוּט אֲוִיר כְּמוֹ שֶׁמְּצוּי (י) בְּמַרְתְּפִים וּבְמְעָרוֹת שֶׁהַכְּתָלִים וְהָאֲבָנִים מַזִּיעִים, בֵּין אִם בָּאָה מִפְּנֵי הַזֵּעָה בָּאָה מִפְּנֵי מְעוּט אֲוִיר כְּמוֹ שֶׁמְּצוּי (י) בְּמַרְתְּפִים וּבְמְעָרוֹת שֶׁהַכְּתָלִים וְהָאֲבָנִים מַזִּיעִים, בֵּין אִם בָּאָה מִפְּנֵי מַעוּט אֲוִיר כְּמוֹ שֶׁמְּצוּי אֲוִיר כְּמוֹ שֶׁמְּצוּי (י) בְּמַרְתְּפִים וּבְמְעָרוֹת שֶׁהַכְּתָלִים וְהָאֲבָנִים מַזִּיעִים, בֵּין אִם בָּאָה מִפְּנֵי מְעוּט

ה שָׁם (ברא״ש).
ו מָרְדְּכַי בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יִצְחָק מִוִּינָא, בְּפֶרֶק ב׳ דְּפְסָחִים (סי׳ תקסט).

ד (ט) ה״נָּפְלוּ מַיִם עַל קֶמַח (י) **אוֹ נִתְלַחְלַח הַשֵּׂק, יֹאחַז בְּיָדוֹ כָּל** (יא) **הַמָּקוֹם** (מ) **הַמִּלַּחְלָח בַּשֵּׂק עַד שֶׁיָּרִיק** (יב) **כָּל הַקֶּמַח שֶׁבַּשֵּׂק.** (יג) * **וְאִם** (ט) **אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כֵּן,** (י) ו׳**יַרְקִיד הַקֶּמַח** (יד) **וְהַשְּׁאָר מֻתָּר. וְדַוְקָא כָּל זְמַן שֶׁהוּא מְלֻחְלָח, אֲבָל אִם נִתְיַבֵּשׁ הַלַּחְלוּחִית** (טו) **לֹא מְהַנֵּי** (יא) **רְקוּד,** (טז) **דְּמִפָּרֵךְ** (יב) [יב] **וּמִתְעָרֵב**

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ד [יב] וּמִתְעָרֵב. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיִן בְּשו״ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ (ח״א) סִימָן ט׳ שֶׁכָּתַב בְּקֶמַח שֶׁנָּפַל לְטִיט אוֹ מַיִם וְנִתְיַבֵּשׁ מֻתָּר לֶאֱפוֹתוֹ קֹדֶם פֶּסַח אַחַר הַנָּהוּל יָפֶה, דְּבָזֶה אֵין חֲשָׁשׁ לְמַאי דְּקַיְימָא לָן אֵינוֹ חוֹזֵר וְנֶעוֹר. וְכֵן הוֹרִיתִי הֲלָכָה כְּמָה פְּעָמִים, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּגִנַּת וְרָדִים כְּלָל ד׳ סִימָן י״ בְּאֶמְצַע הַתְּשׁוּבָה שֶׁכָּתַב שֶׁאִם נִתְלַחְלַח קֹדֶם פֶּסַח וְנִתְיַבֵּשׁ, מְשַׁלִּיכוֹ וְהַשְּׁאָר מֻתָּר לְנַהֲלוֹ לְכַתְּחִלָּה, עַיֵּן שָׁם. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּעִנְיַן נְשִׁיכַת עַכְבָּרִים, עַיֵּן בְּתְשׁוּבַת בַּ״ח (סי׳ קטו) שֶׁם אֵיתָא שֶׁהָעַכְבָּרִים נְשָׁכוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בַּשֵּׂק וְנִרְאֶה שֶׁאָכְלוּ גַּם מֵהַקֶּמַח, וּמֻתָּלָק שֶׁאִם אֵין נִרְאֶה לְחִלּוּחִית, אֲפִלּוּ אִם נַעֲשָׂה בְּפֶסַח מֻתָּר לְהַשְׁהוֹתוֹ וְאֵינוֹ דְּרוֹקֶא הֵיכָא שֶׁנִּתְלַחְלַח כָּל הַשֵּׂק אוֹ חֵלֶק גָּדוֹל מִמֶּנּוּ דְּאוֹ אִי אֶפְשָׁר לֶאֱחֹז מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח אֲבָל אִם אֶפְשָׁר לֶאֱחֹז מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח שָׁרֵי. חק יַעֲקֹב (שם): (יג) **וּמִתְעָרֵב.** אַף עַל גַּב

בַּאֵר הֵיטֵב

ד (מ) **הַמִּלַּחְלָח.** וּמִשְּׁמַע דְּשְׁאָר קֶמַח מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּפֶסַח, וּמִכָּל מָקוֹם יְרַקְּדֶנּוּ אַחַר כָּךְ. בַּ״ח (סִי״ג) וּמַהֲרַשַׁ״ל (בהגהת הטור). וְטַ״ז (סק״ד) כָּתַב דְּהוּא חוּמְרָא בְּעָלְמָא, עַיֵּן שָׁם:
(טו) **אִי אֶפְשָׁר.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְלַחְלַח בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת: (י) **יְרַקֵּד.** וּמָקוֹם שֶׁנִּתְלַחְלַח יִהְיֶה כְּמוֹ עִסָּה וְיִשָּׁאֵר לְמַעְלָה. וְנִרְאֶה לִי אִם אֵינוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל מִן הַקֶּמַח בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר לְרַקְּדוֹ בְּיוֹם טוֹב עַיֵּן סִימָן תק״ו (סִ״ב), אֶלָּא יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי אַיְנוֹ יְהוּדִי כְּדֵי לְבַעֵר הֶחָמֵץ, אוֹ יִתְּנוֹ לְאַיְנוֹ יְהוּדִי בְּמַתָּנָה עַד שֶׁלֹּא שָׁהָה שִׁעוּר מִיל, מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) [עַיֵּין סִימָן תמ״ו וְתנ״ט]: (יא) **רְקוּד.** אֲבָל אִם יָאֲחֹז בְּיָדוֹ כָּל הַמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח, מְהַנֵּי אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ. חק יַעֲקֹב (סִ״ק יב), וְכֵן פֶּסֶק הַט״ז (סק״ד). וַאֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח מְתִּיר בְּכָהאי גַּוְנָא,

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אוֹ זְכוּכִית, גַּם לִסְבָרָא זוֹ אֵינָנָּה מַחְמִירָה וּכְמֵי פֵּרוֹת דָּמֵי. וּלְדִינָא, הָעִקָּר (כ) כַּדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה וּכְמוֹ שֶׁפָּסַק הַמְחַבֵּר בִּתְחִלָּה וּמֵי פֵּרוֹת הֵן, וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לָחוּשׁ לְכַתְּחִלָּה לְדַעַת הָאוֹסְרִין. וְאַף עַל פִּי כֵן לְהַשְׁהוֹתוֹ (כא) לְאַחַר הַפֶּסַח שָׁרֵי, וְאִם רוֹצֶה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּקֶמַח זוֹ לְפֶסַח, יֵשׁ לְהַתִּירוֹ עַל יְדֵי רְקוּד וַאֲפִלּוּ (כב) נִתְיַבֵּשׁ, וְהַקֶּמַח הַמִּלַּחְלָח יְזָרְקֶנּוּ וְהַשְּׁאָר יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ: **ד** (ט) **נָפְלוּ מַיִם.** אֲפִלּוּ (כג) בְּפֶסַח גּוּפֵא: (י) **אוֹ נִתְלַחְלַח הַשֵּׂק.** מִמַּיִם, וּלְדַעַת הַיֵּשׁ אוֹסְרִים בַּסָּעִיף הַקּוֹדֵם אֲפִלּוּ (כד) נִתְלַחְלַח מִזַּעַת הַחוֹמָה. וְכֵיוָן שֶׁנִּתְלַחְלַח הַשֵּׂק מִסְּתָמָא הִגִּיעַ הַלַּחוּת (כה) אַף לְקֶמַח שֶׁבַּמָּקוֹם הַזֶּה: (יא) **הַמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח.** עִם הַקֶּמַח שֶׁבְּמָקוֹם זֶה, וְצָרִיךְ לֶאֱחֹז מִן הַקֶּמַח עִם הַשֵּׂק סְבִיב הַלִּחְלוּחַ כְּפִי אָמְדַּת הַדַּעַת (כו) עַד הֵיכָן שֶׁהִגִּיעַ הַלִּחְלוּחַ וּמְעַט יוֹתֵר: (יב) **כָּל הַקֶּמַח שֶׁבַּשֵּׂק.** וְנָכוֹן (כז) לְכַתְּחִלָּה לְרַקֵּד אַחַר כָּךְ גַּם לְכָל הַקֶּמַח הַנִּשְׁאָר. וְיֵשׁ מִי שֶׁכָּתַב (כח) דְּכָל זֶה אִם הַלִּחְלוּחַ הָיָה לְצַד מַטָּה שֶׁל הַשֵּׂק דְּבָזֶה מְהַנֵּי תַּקָּנָה זוֹ שֶׁיֹּאחַז מִמְּקוֹם הַמִּלַּחְלָח עַד קְצֵה הַשֵּׂק, אֲבָל בְּנָפְלוּ הַמַּיִם עַל הַשֵּׂק מִלְמַעְלָה, מַאי מְהַנֵּי בְּמָה שֶׁיֹּאחַז מִלְמַעְלָה בַּמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח אוּלַי הִגִּיעוּ הַמַּיִם בְּעֹמֶק הַשֵּׂק כְּדֶרֶךְ מַיִם שֶׁנִּכְנָסִים בָּעֹמֶק לְמַטָּה, וְאֶפְשָׁר נִתְיַבְּשׁוּ שָׁם גַּם כֵּן וְאִי אֶפְשָׁר לְהַכִּיר עַד הֵיכָן מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח, וְעַל כֵּן בְּאֹפֶן זֶה אֵין לְהָקֵל בְּלִי רְקוּד מִדִּינָא אַף בְּדִיעֲבַד. וּמִכָּל מָקוֹם אִפְשָׁר דִּבְקִלָּדֶם פֶּסַח אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה (כט) בְּדִיעֲבַד אִם לֹא רְקָדוֹ: (יג) **וְאִם אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כֵּן.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְלַחְלַח (ל) מִצַּדּוֹ בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת אוֹ שֶׁחֶלֶק גָּדוֹל מִשֵּׂק נִתְלַחְלַח אוֹ שֶׁזָּרְקוּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמִסְּתָמָא נִתְעָרֵב הַקֶּמַח בְּתוֹכוֹ: (יד) **וְהַשְּׁאָר מֻתָּר.** דִּבְמָקוֹם שֶׁנִּתְלַחְלַח יִתְדַּבֵּק הַקֶּמַח וְיִהְיֶה כְּמוֹ עִסָּה וְיִשָּׁאֵר לְמַעְלָה בַּבָּנָפָה, וְהַקֶּמַח שֶׁעוֹבֵר דָּרְכּוֹ נִקְבֵי הַנָּפָה בְּוַדַּאי לֹא נָגְעוּ בָּהֶן הַמַּיִם. (לא) וְאִם הוּא בְּיוֹם טוֹב שֶׁאָסוּר לְרַקֵּד קֶמַח יוֹתֵר מִכְּפִי הַצָּרְךָ לוֹ, יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם כְּדֵי (לב) לְבַעֵר הֶחָמֵץ, וְאִם נָפְלוּ הַמַּיִם בְּיוֹם טוֹב וְלֹא שָׁהוּ הַמַּיִם בַּקֶּמַח עֲדַיִן שִׁעוּר מִיל, יָכוֹל לִתֵּן לְנָכְרִי הַצָּרְךָ לוֹ, יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם כְּדֵי (לב) לְבַעֵר הֶחָמֵץ, וְאִם נָפְלוּ הַמַּיִם בְּיוֹם טוֹב וְלֹא שָׁהוּ הַמַּיִם בַּקֶּמַח עֲדַיִן שִׁעוּר מִיל, יָכוֹל לִתֵּן לְנָכְרִי (לג) בְּמַתָּנָה וְיֶצְא בָּזֶה כֵּיוָן שֶׁלֹּא נִתְחַמֵּץ עֲדַיִן: (טו) **לֹא מְהַנֵּי רְקוּד.** וַאֲפִלּוּ (לד) קֹדֶם פֶּסַח. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּדַוְקָא רְקוּד לֹא מְהַנֵּי בְּנִתְיַבֵּשׁ, אֲבָל תִּקּוּן הָרִאשׁוֹן שֶׁהִזְכִּיר הַמְחַבֵּר לֶאֱחֹז בַּמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח [וּבְאֹפֶן שֶׁלֹּא טִלְטְלוּ הַשֵּׂק מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְיֵשׁ לְהַכִּיר מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח הֵיטֵב וְכַנַּ״ל (סִ״ק יג)] שַׁפִּיר מְהַנֵּי, (לה) וַאֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ בְּפֶסַח, וְיֹאחַז בְּיָדוֹ מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח עִם הַקֶּמַח סְבִיב הַלִּחְלוּחַ וְהַשְּׁאָר מֻתָּר בַּאֲכִילָה, וּמִכָּל מָקוֹם רָאוּי לְרַקֵּד הַנִּשְׁאָר וְכַנַּ״ל (סִ״ק יב): (טז) **דְּמִפָּרֵךְ וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (לו) לְפָרוּרִים דַּקִּים. וְיֵרֵד דָּרְךְ נִקְבֵי הַנָּפָה וְיִתְעָרֵב עִם הַקֶּמַח. וְאַף עַל גַּב

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כ) רא״ש (פרק ב סי׳ כב) וְהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִי (פ״ה אות ט), וְכֵן מָצָאתִי לְרַשְׁבַּ״ץ (שם) הַנַּ״ל בְּאוֹת י״א וְכֵן הִכְרִיעַ הַפְּרִי חָדָשׁ וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ה) וְהֵבִיא שֵׁנִי דַּעַת סָפָר אֲמַרְכָּל כַּן. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (שם) שֶׁכָּתַב שֶׁאֵין דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) מְכֻרָחִים לְהַמְעַיֵּן, וּמַה שֶּׁהֵבִיא מָגֵן אַבְרָהָם) מֵרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ה ח״ה) נִרְאֶה שֶׁחִסּוּר לָשׁוֹן יֵשׁ שָׁם, וְצָרִיךְ לוֹמַר בּוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּרֹאשׁ (שם), וּמִדִּבְרֵי הַשּׁוּר אֵין רְאָיָה כְּלָל:
(כא) אַחֲרוֹנִים: (כב) דְּאַף עַל גַּב דְּאִם נָפַל מַיִם עַל הַקֶּמַח לֹא מִקְלִינַן בְּרִקּוּד בְּנִתְיַבֵּשׁ וּכְבָסָעִיף שֶׁאַחַר זֶה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּהוּא רַק חֲשָׁשָׁא דְּאִסּוּר מֻשְׁהֶה, נִרְאֶה לִי דִּנְהִיגִין לְסָמְכָה לְהָקֵל אַדַּעְתָּא דְּלֹא נִתְחַמֵּץ כְּלָל. **וְאַף דְּעַל כָּל פָּנִים מִכְּלַל מַי פֵּרוֹת לֹא יָצְאוּ וּכְמוֹ שֶׁהִכְרַעְנוּ** (בְּמשנ״ב סק״ז) **וְאִם כֵּן אִם הָרְקוּד אֵינוֹ מוֹעִיל לְפֵרוּרִין הֲלֹא אָסוּר לָלוּשׁ קֶמַח זֶה אַחַר כָּךְ בְּמַיִם וּכְדִין מֵי פֵּרוֹת עִם מַיִם שֶׁמְּמַהֲרִים לְהַחְמִיץ, זֶה אֵינוֹ** דִּבְכְגוֹן זֶה יֵשׁ לִסְמֹךְ אַדַּעַת הָרִי״ף (י.) וְהָרַמְב״ם (פ״ה ה״כ) שֶׁמַּתִּירִין לָלוּשׁ בְּמֵי פֵּרוֹת עִם מַיִם כְּשֶׁאֵר עִסָּה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן תס״ב (בי״ל ד״ה אין, הואיל) לְצָרֵף שִׁיטָה זוֹ, וּבִכְרֵט בְּדָבָר מוּעָט כָּזֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם שָׁם בְּסָעִיף קָטָן א׳, גַּם יֵשׁ לְצָרֵף לָזֶה מַה שֶּׁנִּתְבַּשֵּׁל כְּבָר הַמֵּי פֵּרוֹת וּלְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים בִּכְהַאי גַּוְנָא מַהֲר לְכַתְּחִלָּה לְלוּשׁ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסִימָן תס״ב בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה אין), וּבְמַשְׁהוֹ יֵשׁ עוֹד לְהָקֵל כָּזֶה כֵּיוָן וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סִי׳ תסב ס״ק כג, וכשעה״צ ל״ט) לְעִנְיַן שֶׁמֶן שֶׁנִּתְעַבֵּב. **וְהָאֲרָכְנוּ בָּזֶה מִשּׁוּם שְׁרָאִינוּ לְחק יַעֲקֹב בְּסָעִיף קָטָן ז׳ שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה פְּשׁוּט לְהָקֵל.** וּמָצָאתִי אַחַר כָּךְ בְּמָגֵן אָלֶף (בְּיאוּרים סק״ב) שֶׁכָּתַב כִּדְבָרֵינוּ, וְכֵן מָצָאתִי לְהַגָּאוֹן בַּעַל עֵין יִצְחָק בְּחֶלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן ט״ז (אות ד). אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּחַיֵּי אָדָם כְּלָל קכ״ז סָעִיף י״ד שֶׁהִסְכִּים לְדִינָא גַּם כֵּן כִּדְבָרֵינוּ, אַךְ מִדִּבְרָיו מִשְׁמַע שָׁם (סעיפים ד״ה) **שֶׁאֵין לְהָקֵל רַק קֹדֶם פֶּסַח וְגַם שִׁבְּרִיךְ לָזֶה אַחַר כָּךְ שֶׁמּוּר רַב כֹּדֶן מַיִם, עַיֵּן שָׁם וּלְפִי הַגְּאוֹנִים הַנַּ״ל אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ בְּפֶסַח אֵין לְהַחְמִיר. פֵּרוֹת עִם מַיִם, עַיֵּן שָׁם וּלְפִי הַגְּאוֹנִים הַנַּ״ל אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ בְּפֶסַח אֵין לְהַחְמִיר.**

וְגַם הַחֲשָׁשׁ דְּיִצְטָרֵךְ שְׁמוּר רַב כְּמֵי פֵּרוֹת עִם מַיִם מִשְׁמַע בְּעַיִן יִצְחָק דְּאֵין לָחֹשׁ לָזֶה. **וּמִכָּל מָקוֹם מִהְיוֹת טוֹב אִם יָכוֹל לֶאֱפוֹת קֹדֶם פֶּסַח וְגַם בְּשִׁמּוּר רַב בְּוַדַּאי מִן הַנָּכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן:** ד (כג) טַ״ז (סק״ג) וְנַחֲלַת צְבִי (סק״ד) כָּתַב דְּהוּא חוּמְרָא בְּעָלְמָא, עַיֵּן שָׁם:
(כד) **אִי אֶפְשָׁר.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְלַחְלַח בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת: (י) **יְרַקֵּד.** וּמָקוֹם שֶׁנִּתְלַחְלַח יִהְיֶה כְּמוֹ עִסָּה וְיִשָּׁאֵר לְמַעְלָה. וְנִרְאֶה לִי אִם אֵינוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל מִן הַקֶּמַח בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר לְרַקְּדוֹ בְּיוֹם טוֹב עַיֵּן סִימָן תק״ו (סִ״ב), אֶלָּא יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי אַיְנוֹ יְהוּדִי כְּדֵי לְבַעֵר הֶחָמֵץ, אוֹ יִתְּנוֹ לְאַיְנוֹ יְהוּדִי בְּמַתָּנָה עַד שֶׁלֹּא שָׁהָה שִׁעוּר מִיל, מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) [עַיֵּין סִימָן תמ״ו וְתנ״ט]: (יא) **רְקוּד.** אֲבָל אִם יָאֲחֹז בְּיָדוֹ כָּל הַמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח, מְהַנֵּי בְּנִתְיַבֵּשׁ. חק יַעֲקֹב (סִ״ק יב), וְכֵן פֶּסֶק הַט״ז (סק״ד). וַאֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח מְתִּיר בְּכָהאי גַּוְנָא,
(כה) **וְהַקֶּמַח הַמִּלַּחְלָח.** וּמִשְּׁמַע דְּשְׁאָר קֶמַח מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּפֶסַח, וּמִכָּל מָקוֹם יְרַקְּדֶנּוּ אַחַר כָּךְ. בַּ״ח (סִ״ג) וּמַהֲרַשַׁ״ל (בהגהת הטור). וְטַ״ז (סק״ד) כָּתַב דְּהוּא חוּמְרָא בְּעָלְמָא, עַיֵּן שָׁם:
(כו) **אִי אֶפְשָׁר.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְלַחְלַח בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת: (יא) **רְקוּד.** וּמָקוֹם שֶׁנִּתְלַחְלַח יִהְיֶה כְּמוֹ עִסָּה וְיִשָּׁאֵר לְמַעְלָה. וְנִרְאֶה לִי אִם אֵינוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל מִן הַקֶּמַח בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר לְרַקְּדוֹ בְּיוֹם טוֹב עַיֵּן סִימָן תק״ו (סִ״ב), אֶלָּא יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי אַיְנוֹ יְהוּדִי כְּדֵי לְבַעֵר הֶחָמֵץ, אוֹ יִתְּנוֹ לְאַיְנוֹ יְהוּדִי בְּמַתָּנָה עַד שֶׁלֹּא שָׁהָה שִׁעוּר מִיל, מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) [עַיֵּין סִימָן תמ״ו וְתנ״ט]: (יב) **רְקוּד.** אֲבָל אִם יָאֲחֹז בְּיָדוֹ כָּל הַמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח, מְהַנֵּי אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ. חק יַעֲקֹב (סִ״ק יב), וְכֵן פֶּסֶק הַט״ז (סק״ד). וַאֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח מְתִּיר בְּכָהאי גַּוְנָא,
(כז) **וְהַקֶּמַח הַמִּלַּחְלָח.** וּמִשְּׁמַע דְּשְׁאָר קֶמַח מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּפֶסַח, וּמִכָּל מָקוֹם יְרַקְּדֶנּוּ אַחַר כָּךְ. בַּ״ח (סִ״ג) וּמַהֲרַשַׁ״ל (בהגהת הטור). וְטַ״ז (סק״ד) כָּתַב דְּהוּא חוּמְרָא בְּעָלְמָא, עַיֵּן שָׁם:
(כח) **אִי אֶפְשָׁר.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְלַחְלַח בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת: (יב) **רְקוּד.** וּמָקוֹם שֶׁנִּתְלַחְלַח יִהְיֶה כְּמוֹ עִסָּה וְיִשָּׁאֵר לְמַעְלָה. וְנִרְאֶה לִי אִם אֵינוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל מִן הַקֶּמַח בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר לְרַקְּדוֹ בְּיוֹם טוֹב עַיֵּן סִימָן תק״ו (סִ״ב), אֶלָּא יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי אַיְנוֹ יְהוּדִי כְּדֵי לְבַעֵר הֶחָמֵץ, אוֹ יִתְּנוֹ לְאַיְנוֹ יְהוּדִי בְּמַתָּנָה עַד שֶׁלֹּא שָׁהָה שִׁעוּר מִיל, מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) [עַיֵּין סִימָן תמ״ו וְתנ״ט]: (יג) **רְקוּד.** אֲבָל אִם יָאֲחֹז בְּיָדוֹ כָּל הַמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח, מְהַנֵּי אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ. חק יַעֲקֹב (סִ״ק יב), וְכֵן פֶּסֶק הַט״ז (סק״ד). וַאֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח מְתִּיר בְּכָהאי גַּוְנָא,
(כט) **בְּדִיעֲבַד אִם לֹא רְקָדוֹ.** וּמִכָּל מָקוֹם אִפְשָׁר דִּבְקִלָּדֶם פֶּסַח אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה בְּדִיעֲבַד אִם לֹא רְקָדוֹ:
(ל) **מִצַּדּוֹ בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת אוֹ שֶׁחֶלֶק גָּדוֹל מִשֵּׂק נִתְלַחְלַח.** וְנִרְאֶה לִי אִם אֵינוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל מִן הַקֶּמַח בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר לְרַקְּדוֹ בְּיוֹם טוֹב עַיֵּן סִימָן תק״ו (סִ״ב), אֶלָּא יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי אַיְנוֹ יְהוּדִי כְּדֵי לְבַעֵר הֶחָמֵץ, אוֹ יִתְּנוֹ לְאַיְנוֹ יְהוּדִי בְּמַתָּנָה עַד שֶׁלֹּא שָׁהָה שִׁעוּר מִיל, מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) [עַיֵּין סִימָן תמ״ו וְתנ״ט]: (יג) **רְקוּד.** אֲבָל אִם יָאֲחֹז בְּיָדוֹ כָּל הַמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח, מְהַנֵּי אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ. חק יַעֲקֹב (סִ״ק יב), וְכֵן פֶּסֶק הַט״ז (סק״ד). וַאֲפִלּוּ תּוֹךְ הַפֶּסַח מְתִּיר בְּכָהאי גַּוְנָא,
(לא) **וְאִם אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כֵּן.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְלַחְלַח בְּהַרְבֵּה מְקוֹמוֹת אוֹ שֶׁחֶלֶק גָּדוֹל מִשֵּׂק נִתְלַחְלַח אוֹ שֶׁזָּרְקוּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמִסְּתָמָא נִתְעָרֵב הַקֶּמַח בְּתוֹכוֹ: (יד) **וְהַשְּׁאָר מֻתָּר.** דִּבְמָקוֹם שֶׁנִּתְלַחְלַח יִתְדַּבֵּק הַקֶּמַח וְיִהְיֶה כְּמוֹ עִסָּה וְיִשָּׁאֵר לְמַעְלָה בַּבָּנָפָה, וְהַקֶּמַח שֶׁעוֹבֵר דָּרְכּוֹ נִקְבֵי הַנָּפָה בְּוַדַּאי לֹא נָגְעוּ בָּהֶן הַמַּיִם. (לב) וְאִם הוּא בְּיוֹם טוֹב שֶׁאָסוּר לְרַקֵּד קֶמַח יוֹתֵר מִכְּפִי הַצָּרְךָ לוֹ, יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם כְּדֵי (לב) לְבַעֵר הֶחָמֵץ, וְאִם נָפְלוּ הַמַּיִם בְּיוֹם טוֹב וְלֹא שָׁהוּ הַמַּיִם בַּקֶּמַח עֲדַיִן שִׁעוּר מִיל, יָכוֹל לִתֵּן לְנָכְרִי הַצָּרְךָ לוֹ, יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם כְּדֵי (לב) לְבַעֵר הֶחָמֵץ, וְאִם נָפְלוּ הַמַּיִם בְּיוֹם טוֹב וְלֹא שָׁהוּ הַמַּיִם בַּקֶּמַח עֲדַיִן שִׁעוּר מִיל, יָכוֹל לִתֵּן לְנָכְרִי (לג) בְּמַתָּנָה וְיֶצְא בָּזֶה כֵּיוָן שֶׁלֹּא נִתְחַמֵּץ עֲדַיִן: (טו) **לֹא מְהַנֵּי רְקוּד.** וַאֲפִלּוּ (לד) קֹדֶם פֶּסַח. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּדַוְקָא רְקוּד לֹא מְהַנֵּי בְּנִתְיַבֵּשׁ, אֲבָל תִּקּוּן הָרִאשׁוֹן שֶׁהִזְכִּיר הַמְחַבֵּר לֶאֱחֹז בַּמָּקוֹם הַמִּלַּחְלָח [וּבְאֹפֶן שֶׁלֹּא טִלְטְלוּ הַשֵּׂק מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְיֵשׁ לְהַכִּיר מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח הֵיטֵב וְכַנַּ״ל (סִ״ק יג)] שַׁפִּיר מְהַנֵּי, (לה) וַאֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ בְּפֶסַח, וְיֹאחַז בְּיָדוֹ מָקוֹם הַמִּלַּחְלָח עִם הַקֶּמַח סְבִיב הַלִּחְלוּחַ וְהַשְּׁאָר מֻתָּר בַּאֲכִילָה, וּמִכָּל מָקוֹם רָאוּי לְרַקֵּד הַנִּשְׁאָר וְכַנַּ״ל (סִ״ק יב):
(לב) **וְאִם הוּא בְּיוֹם טוֹב שֶׁאָסוּר לְרַקֵּד קֶמַח יוֹתֵר מִכְּפִי הַצָּרְךָ לוֹ, יְרַקְּדֶנּוּ עַל יְדֵי עִכּוּ״ם כְּדֵי לְבַעֵר הֶחָמֵץ.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק״ב) וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן תס״ב (בי״ל ד״ה אין, הואיל) לְצָרֵף שִׁיטָה זוֹ, וּבִכְרֵט בְּדָבָר מוּעָט כָּזֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם שָׁם בְּסָעִיף קָטָן א׳, גַּם יֵשׁ לְצָרֵף לָזֶה מַה שֶּׁנִּתְבַּשֵּׁל כְּבָר הַמֵּי פֵּרוֹת וּלְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים בִּכְהַאי גַּוְנָא מַהֲר לְכַתְּחִלָּה לְלוּשׁ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסִימָן תס״ב בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה אין), וּבְמַשְׁהוֹ יֵשׁ עוֹד לְהָקֵל כָּזֶה כֵּיוָן וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סִי׳ תסב ס״ק כג, וכשעה״צ ל״ט) לְעִנְיַן שֶׁמֶן שֶׁנִּתְעַבֵּב. **וְהָאֲרָכְנוּ בָּזֶה מִשּׁוּם שְׁרָאִינוּ לְחק יַעֲקֹב בְּסָעִיף קָטָן ז׳ שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה פְּשׁוּט לְהָקֵל.** וּמָצָאתִי אַחַר כָּךְ בְּמָגֵן אָלֶף (בְּיאוּרים סק״ב) שֶׁכָּתַב כִּדְבָרֵינוּ, וְכֵן מָצָאתִי לְהַגָּאוֹן בַּעַל עֵין יִצְחָק בְּחֶלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן ט״ז (אות ד). אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּחַיֵּי אָדָם כְּלָל קכ״ז סָעִיף י״ד שֶׁהִסְכִּים לְדִינָא גַּם כֵּן כִּדְבָרֵינוּ, אַךְ מִדִּבְרָיו מִשְׁמַע שָׁם (סעיפים ד״ה) **שֶׁאֵין לְהָקֵל רַק קֹדֶם פֶּסַח וְגַם שִׁבְּרִיךְ לָזֶה אַחַר כָּךְ שֶׁמּוּר רַב כֹּדֶן מַיִם, עַיֵּן שָׁם וּלְפִי הַגְּאוֹנִים הַנַּ״ל אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ בְּפֶסַח אֵין לְהַחְמִיר. פֵּרוֹת עִם מַיִם, עַיֵּן שָׁם וּלְפִי הַגְּאוֹנִים הַנַּ״ל אֲפִלּוּ בְּנִתְיַבֵּשׁ בְּפֶסַח אֵין לְהַחְמִיר.**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah